

Vad är skillnaden på att göra och att säga, och vad har det med tema att göra?

-Jag heter Fredric Gunve och arbetar som konstnär. Jag har haft flera utställningar, konstnärliga aktioner, performance, situationsbaserade händelser, installationer, konstnärliga undervisningsarbeten och skrivit texter, jag har ofta fått frågan:

-Vad arbetar du med för tema?

Och jag har ofta svarat.

Svaren har sällan varit konsekventa eller speciellt tematiska, men dom har ändå försökt att passa in i temat för dagen, mitt tema för dagen.

Jag hade tänkt inleda temat om tema med att vara kritisk. Med att säga att dom flesta temautställningar och tema konstnärer grundar sig i en osäkerhet inför det egna arbetet och konsten. Jag har tänkt utifrån en romantisk idé om hur jag vill att min konst ska fungera, att den inte ska utgå från ett tema utan komma från passionen i att göra. Att den ska bygga en ny person och en ny värld, att den ska bygga en förklaringsmetod och skapa en maskin som skapar samtider och framtider.

Jag tänkte: Varför tvingar dom in oss i teman? Alltid samma dumma förpackning. Som om världen vore så enkel att bara man smackar på med en snygg titel, helst engelsk, så kommer allt lösa sig. Att temat tvingar konstverken och konstnären att anpassa sig till den oändliga diskussionen om diskurs.

Så tänkte jag inleda, men insåg plötsligt mitt misstag. Att ingenting av det jag tänkte stämmer, att jag inte vet vilka "dom" är, och om inte "dom" är jag själv?

Mycket snack, lite(n) verkstad.

Temat är tema, temat är konst.

Presentation av mitt sätt att tänka som konstnär på www.torsgatan3.com, text producerad hösten 2005.

"En gång skrev jag att jag är en vetenskapsman som söker efter botemedlet mot hopplösheten. Och det är vad jag söker. Konst har potentialen att vara så mycket och den har potentialen att verkligen göra en skillnad. Genom detta yrke har man möjligheten att se bakom nästa höm, men även möjligheten att utveckla och lägga vägar för framtiden. Det handlar om hopp och passion."

Teman: Botemedel, helande, hjälpande.

FRÅGA:

Hur förhåller du dig till teman?

-Teman ser jag som konstens styrka. Det håller ihop debatten och ger oss ett bra ramverk att arbeta utifrån. Utan teman tror jag att konst-Sverige skulle flyta ut och tappa mötespunkterna. Teman är det som håller ihop det fria konstbegreppet. Genom att alla olika vinklingar, intressen, tvärkonstnärliga och tvärvetenskapliga arbeten, material och tillvägagångssätt är möjliga inom samtidskonsten skulle konsten lösas upp om inte något som teman höll ihop den. Kanske är det så att endast ett

tvång, någon typ av regel, gör det konstnärliga arbetet möjligt. Att tvingas se och upptäcka andra intressen och synpunkter, till och med sådana som man själv tycker är ointressanta. I och med ett tema möts konstnärer, curatorer och andra aktörer kring vissa centrala punkter där det är lättare för olika möjligheter till utveckling.

Utdrag från ansökan om lärartjänst, vintern 2005

“ I mitt konstnärliga arbete har jag funnit det mycket fruktbart att arbeta i området mellan utbildning, underhållning och upplevelse. Framtiden är något som också engagerar mig och jag tror på att arbeta i en positiv anda med information och undervisning. Ett exempel på mitt sätt att arbeta med framtiden är att jag, genom mina studier av sciencefictionlitteratur, funderat mycket kring olika framtidsscenarier, både utopier och dystopier.”

“Mina konstnärliga metoder rör sig över ett stort område, men alltid med informationshantering och pedagogik som den centrala kärnan. Exempel är matlagning i sociala kontexter, installationer där jag själv medverkat som informatör för delarna i verken, workshops, föredrag och publicerad text. Mina utställningar bygger på idéer om en plats där alla har en roll och en uppgift. Trots denna grundtanke ser jag mig inte som en konstnär som jobbar utifrån Bourriauds relationella estetik, snarare tror jag både på objektens och estetikens verkan och dess jämställda relation till människan. I pelargonarbetena så är pelargonerna lika mycket aktörer som utställningsbesökarna, och snittarna är verksamma just för att de är så vackra, men som sedan äts upp av publiken.”

Tema: Huvudsakliga tema; Få jobbet. Innehålls teman; Utbildning, framtiden, kommunikationsformer.

Tema är det som håller ihop den disparata grupp händelser, aktioner, objekt, föreställningar med mera som definieras som konst.

Genom att konsten har lösgjorts från alla regler, genrer och material tvingas något annat fram för att hålla ihop konsten och det är temat. Under ett temapapaply kan vad som helst placeras in som konst, men endast om det uppbackas av andra konstverk tillhörande temat. På så sätt kan man förklara att *konsten av idag är temat*, och utanför sitt tema upphör konstverket vara ett konstverk. Ingen konst klarar sig längre ensamt, all konst är alltid i interaktion med annan konst.

Detta skiljer samtidskonsten från andra konstnärliga praktiker, som till exempel musik som alltid måste förhålla sig till ljudet, eller litteraturen som måste förhålla sig till texten. Musik är odiskutabelt musik när det går att lyssna till och litteratur är litteratur när det går att läsas. Samtidskonsten däremot har frigjort sig från bestämda tekniker och material. Denna totala frihet har skapat en mängd nya plattformar, men även en mängd nya problem. Problemen uppstår när temat blir kreativitetshämmande, när temat tar över möjligheten för att något nytt ska kunna skapas. Att det redan på förhand bestämt intressanta tar bort möjligheten för något nytt och intressant att utvecklas.

Dessa problem gäller hela yrket och frågan om vad som är konst?

Utdrag från ansökan av arbetsstipendium 2004

“ I min konst arbetar jag med kommunikationen mellan publiken och konstnären och mellan människorna i publiken, hur vi interagerar med varandra och hur vi utbyter kunskap. Jag bygger upp situationer där objekt och människor delar på samma yta, där estetiken och estetiserandet av människorna blir till redskap för att komma åt det uttalade, den del i kommunikationen som inte går att tala eller skriva. “

“ ... utveckla min konst till ett funktionellt verktyg, där både ett sätt att leva som ett sätt att agera ingår.//
//Jag är i kontakt med SKB (Svenskt-kärnbränsle) för att se om det finns någon koppling mellan oss i användande och tänkande kring kommunikation, beskrivet utifrån uppgiften att skriva en skylt som håller i 100 000 år. ”

“ Jag har tidigare experimenterat i samarbeten med personer utan att kunna använda mig av mitt talade språk. I Ryssland lagade jag mat tillsammans med en kvinna, vi kunde laga mat men vi kunde inte prata samma språk. Vi förmedlade oss genom handlingar och kroppsspråk. Detta arbete gav mig en ingång till tankar om kommunikation bortanför språk och kultur. Hur fungerar konstnärliga språk då den möter ett praktiskt problem som kommunikation med icke-mänskliga civilisationer eller informationsöverföring under lång tid? Hur kommunicerar man med framtiden? Hur kommunicerar man med rymdvarelser? “

Tema: Kommunikation, interaktion

Vad är det som gör att yrkeskåren konstnär överhuvudtaget kan existera som kår? Är det bara traditionen och inte innehållet som skapar yrket idag?

Med insikten att teman är det som håller ihop konsten och att temat är det som är konsten, vad är då en konstnär? Är konstnär verkligen ett eget yrke eller borde man se på konstnären som ett extra yrke, ovan på ett annat? Ett slags parasitjob, eller trevligare beskrivet som i symbios med ett annat yrke, kanske en sociolog som gör konst, en politiker som gör konst, en designer som gör konst.

Temat tema handlar om konstnärsrollen, hur yrket konstnär kan fungera? Ska konstnären vara en subjektiv analysmaskin varigenom teman filtreras och kommer ut på andra sidan, konstnärligt bearbetade och redo för oss att avnjutas och tolka? Är konstnären mellanhanden, grossisten, mellan temat och publiken som då får vara den slutgiltiga analytikern? Om det är så, kan då konstnären rationaliseras bort? Om samtidens ekonomiska tänkande är applicerbart på konst, att den är som vilken informationsvara som helst, så borde borttagandet av konstnären vara möjlig. Det skulle kunna uppstå en renare form av informationsöverföring.

Noice reduction by artist reduction

Det om vi ser konstnären som bara analysmaskin av givna teman. Men om konstnären inte enbart är det, utan någonting mer, eller rent av någonting helt annat, spelar då tema någon roll?

Utdrag från ansökan om resestipendium 2004

“ Just nu arbetar jag med ett tema som kretsar kring hur man hanterar sin skräck. Skräck för det onda och det okontrollerbara onda. Många av mina arbeten och utställningar handlar i första hand inte om skräck och ondska, utan om hur man besvärjar sig mot skräcken. Därför har mina utställningar ofta ett drag av ”supertrevlighet”. Mitt examensarbete på Konsthögskolan Valand var en slags ”central för trevlighet”, men kunde även ses som en ”människofälla”. Jag har även arbetat med projekt som innehåller en överlevnadsryggsäck, samt växter som livsbärare. “

“ I mitt arbete har H.P. Lovecraft blivit ett återkommande studieobjekt. Då jag studerade litteratur innan konsthögskolan så känns

det naturligt att använda skönlitteratur som källa. I mina tankar kring skräck så har det slagit mig hur skräckbegreppet har ändrats i USA och i Europa. Under kalla kriget fanns rädslan för atombomben som en typ av rädsla vi hanterade kollektivt. Under de senaste åren har kriget skapat en annan rädsla, en privat, den som handlar om terror. Terrorn slår till när vi minst anar det, i våra hem, på våra arbetsplatser eller på teatern. Vi har med andra ord fått en mer privat rädsla, inte en gemensam, som var fallet med atombomben. Jag ser paralleller i terrorskräck till H.P. Lovecrafts berättelser från tidigt 1900 tal. “

“ Resan skulle alltså vara ett sätt att koppla ihop det tidiga 1900talets gotiska skräckestetik med dagens samtidskonst. Detta görs iförsta hand genom H.P. Lovecrafts litteratur. På vilket sätt har den gotiska romantiska litteraturen (och konsten) för inverkan på vår samtid, både på ett konstnärligt, privat och allmänt plan?

Tema: Skräck och terror.

Konstnären fyller en samhällsfunktion som *den intresserade*.

Den som har som uppgift att sammanställa olika yttringar och fenomen, men utanför kravet på sanning eller verklighet. Konstnärsvyrket blir yrket som ska uppfinna möjligheter och visioner om hur det kan vara, konstnären blir sammanställaren. Konstnären blir tema-arbetaren.

Fredric Gunve, Göteborg 2006.